

ПАЗНАЁМ БЕЛАРУСЬ

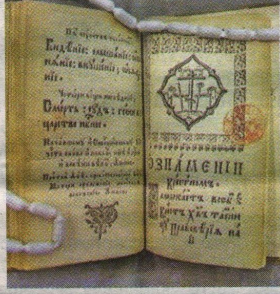
Знаёмім з цікавымі фактамі з гісторыі, культуры і прыроды нашай краіны.

Ці ведаеце вы, што...

...у свеце захаваліся толькі два асобнікі першага беларускага Буквара.

І лічбавую копію аднаго з іх Каралеўская бібліятэка Даніі перадала днямі Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

Доўгі час датай нараджэння беларускай азбукі лічыўся 1631 год, калі ў Оршы ўбачыла свет кніга Спірыдона Собаля. Аднак не так даўно спецыялісты выявілі, што быў яшчэ адзін Буквар — старэйшы за добра вядомы ўсім на 13 гадоў. Сёлета мы адзначаем 400-годдзе першай беларускай азбукі. Выданне пабачыла свет у 1618 годзе ў друкарні Віленскага Свята-Духава праваслаўнага брацтва ў Еўі. Ёсць вялікая верагоднасць, што да яго аўтарства меў дачыненне Мілецій Смятрыцкі — знакаміты грамадскі і рэлігійны дзеяч Украіны і Беларусі. Гэтую версію падмацоўвае той факт, што праз год пасля выдання Буквара ў той жа друкарні ў Еўі была выдадзена ўсім добра вядомая “Граматыка” М. Смятрыцкага.

На жаль, на тэрыторыі нашай краіны не захавалася ніводнага асобніка Буквара 1618 года — усе вучэбныя выданні проста “зачыталіся да дзірак”. Аднак дзвюм кнігам удалося выжыць. Нашым айчынным даследчыкам быў больш вядомы экзэмпляр, які захаваўся у Бібліятэцы Мідл Тэмпл у Лондане. Але не так даўно даступнай для вывучэння стала і другая кніга, якая знаходзіцца ў Каралеўскай бібліятэцы Даніі ў Капенгагене. Пасля доўгіх, але паспяховых перамоў Нацыянальная бібліятэка Беларусі атрымала лічбавую копію гэтага выдання. Надзіва, стан захаванасці гэтага выдання аказаўся нават лепшы за лонданскі экзэмпляр. Цяпер у нашых даследчыкаў з’явілася выдатная магчымасць яшчэ больш дасканала вывучыць гэты надзвычай каштоўны помнік культуры.

У хуткім часе лічбавая копія Буквара з Каралеўскай бібліятэкі Даніі з’явіцца на сайце Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. А напярэдадні Дня ведаў свет убачыць факсімільнае выданне 400-гадовага шэдэўра.

Людміла Мінкевіч

mila@sb.by